

vlastníci uplatňovanému, že chybí zákonný předpoklad, aby pachtýř užíval budov na základě téhož pachtovního poměru jako pozemků zemědělských, což neznamena opět nic jiného, než aby mu obé bylo dáno v pacht, třeba různými smlouvami a časově posloupně, jako jeden hospodářský celek, t. j. že v případě, kdy jedna smlouva učiněna dřív a druhá později, touto druhou smlouvou nebo další úmluvou zřízen z toho jeden pachtovní celek. Takový celek předpokládá, by pacht u obojího objektu byl určen na stejně dlouhou dobu, stejně končil. A tu vlastnice tvrdí a prvopisem smlouvy o místnostech dokazuje, že tato uzavřena proti čtvrtletní výpovědi, příslušející vlastníci, kdežto smlouva o pacht pozemku byla uzavřena na určitý čas, takže ona mohla býti rozvázána kdykoli bez této. Poněvadž však pachtýř se o této otázce nevyjádřil, nehledí se zde k tomu. Rovněž tak nehledí se ani k zákonu ze dne 30. března 1879, čís. 50 ř. z. o fyzické nedělitelnosti budov, jež rekursní soud úplně přehlíží. Předpokládá, že by »zahrádky« mohly býti také zahrady polními, neměl rekursní soud příčiny, když rekurs pachtýřův toho neuplatňoval, naopak mluví výslovně o budovách »s příslušnými zahrádkami« a staví se tedy sám na stanovisko prvního soudce, že to jsou zahrádky domovní ve smyslu Šu 2 požad. zák.

Čís. 2357.

V tom, že jiskrami z lokomotivy zanícen byl šat a tím popálen cestující, jest spatřovati příhodu v dopravě. Setrvav na plošině vozu proti zákazu, spoluzavinil poškozený škodu.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv II 417/22.)

Na žalobkyni, prodlévající za jízdy vlakem na otevřené plošině vozu, zapálila jiskra z komínu lokomotivy šaty, čímž byly jí způsobeny těžké popáleniny. Žalobu o náhradu škody uznaly oba nižší soudy z polovice po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

Důvody:

K dovolání žalované: Podle Šu 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. jest příhodou v dopravě jen příběh v železniční dopravě od pravidelnosti se uchylující, jenž jest sám o sobě způsobilým, aby člověka poranil neb usmrtil, jenž se udál mimo osobu poškozeného a jenž, jakmile skutečně tělesné poškození neb usmrcení přivodil, ospravedlňuje použití zákona o ručení železnic. V tomto směru bylo zjištěno, že se šaty žalobkyně vzňaly za jízdy jiskrou nebo žhavým uhlíčkem z lokomotivy, a jde tedy o to, zda lze tu mluvit o příhodě v dopravě. K otázce této nutno přisvědčiti. Jeť všeobecně známo, že z komínu lokomotivy sršívají jiskry, jež zpravidla brzo uhasínají, ale jest také všeobecně známo, že létají i takové jiskry, jež způsobují požár (lesa, úrody na poli atd.), to jsou však už žhavé kousičky uhlí, jež ihned neuhasínají a když dopadnou na půdu spalnou, vzněcují oheň. O takovou jiskru

muže jedině v tomto případě vzhledem na její účinek běžeti. Tu pak nelze již mluvit o pravidelnosti, nýbrž o něčem, co se od ní uchyluje, o něčem mimořádném, s čímž se nedá počítati. Nutno tedy takové létání žhavých uhlíčků, způsobí-li poranění, považovati za příhodu v dopravě; lzeť tomu užitím řádného otopového materiálu zabrániti, nehledíc ani k tomu, zda je na komině náležité opatření k zachycování jisker čili nic. Nelze pak ovšem v takovém případě ani mluvit o neodvratitelném příběhu, o vyšší moci (§ 2 cit. zák. o ručení železnic). Aby tedy mohlo být použito tohoto zákona, vyžaduje se, by tu byla příhoda v dopravě a jí přivoděná událost v osobě poškozeného (poranění, usmrcení). Tu jsou také tyto obě události dány. Jen jde o to, zda tyto události zavinila žalující strana sama, zda je tu omluvný důvod dle §u 2 cit. zák. Pokud jde o první událost, létání žhavých uhlíčků, nemůže být pochybnosti o tom, že na tuto nemohla mít žalující strana žádného vlivu, že byla úplně mimo dosah její moci, že jí tedy nemohla nikterak zavinit. Jinak se má ovšem věc co do druhé události: vznětí šatů se škodlivými následky pro tělo žalující strany. Tu nelze přehlédnouti, že žalující strana o své újmě proti výslovnému zákazu se zdržovala na plošině a že tím spolupřispěla k tomu, že druhá událost se státi mohla a nese tedy spolu s dráhou vinu na škodlivých následcích. Ovšem tím nelze dráhu úplně vyvinit, neboť žalující strana nemusila a nemohla ani počítati — již vzhledem na tento řídký zjev — s neobyčejným, mimořádným letem jisker ihned neuhasínajících, za něž dráha výlučně zodpovídá. Ani tím, že se zdržovala na plošině proti zákazu a tím přišla ke škodě, nezpůsobila si popáleniny sama, nýbrž je svým chováním spoluzavinila, neboť se tím stalo, že příhoda v dopravě skutečně poranění přivodila. Proto musí za to společně s dráhou zodpovídati, a jelikož, jak už správně nižší soudy uvedly, se nedá stupeň zavinění určit, ručí obě strany stejným dílem podle §u 1304 obč. zák.

K d o v o l á n í ž a l o b k y n ě: Jest správné, že žalující strana přiměrní událost (létání jisker) nikterak nezavinila, a že také žalovaná strana v té příčině omluvného důvodu neprokázala, avšak nelze přehlédnouti, že za tuto příhodu v dopravě ručí dráha jen tehdy, byly-li jí způsobeny nějaké osobě na těle škodlivé následky. Tu pak ovšem může snadno konkurovati zavinění této osoby a, je-li tomu tak, nelze celou zodpovědnost složit na dráhu, nýbrž jen do té míry, pokud spolupůsobení poškozeného nepadá na váhu. Jak již shora podotknuto, provinila se žalující strana tím, že přes zákaz se zdržovala na plošině, čímž bylo možno, že se jiskrou její šaty vznály a ona na těle byla poškozena. Toto chování její částečně zbavuje dráhu plné zodpovědnosti a nutno proto alespoň částečně jí omluvný důvod přiznati (§ 2 cit. zák. »nur in dem Masse«).

Čís. 2358.

Z důvodu §u 1327 obč. zák. nemohou se rodiče domáhati náhrady za to, že usmrcené dítě by je snad bylo v budoucnu podporovalo, nebo že jim, nejsouc k tomu povinno, poskytovalo podporu.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv II 420/22.)